

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Základní škola Křinec, okres Nymburk

Školní 301, 289 33 Křinec

Identifikátor školy: 600 050 823

Zřizovatel: Obec Křinec, náměstí Republiky 25, 289 33 Křinec

Školský úřad Nymburk, Komenského 1254, 288 01 Nymburk

Termín konání orientační inspekce: 18. - 20. ledna 2000

Čj.	032 007/00 - 5101
Signatura	oc6ct101

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a občanská výchova

Týdenní hodinová dotace českého jazyka je v souladu se zvoleným učebním plánem. V členění učiva do jednotlivých ročníků ČŠI zaznamenala na základě zápisů v třídních knihách z letošního a loňského školního roku porušení učebních osnov v několika ročnících. V loňském roce v šestém ročníku bylo vyučováno nad rámec učebních osnov učivo o slovesném vidu (7. června. 1999) a o slovesném rodě (21. června. 1999). V pátém ročníku bylo vyučováno učivo o větě hlavní a vedlejší, učivo o příslovcích, předložkách, spojkách, částicích a citoslovcích. V osmém ročníku bylo nad rámec učebních osnov vyučováno učivo, které patří do devátého ročníku (zápor, samostatný větný člen, vsuvka, věta neúplná, pořádek slov ve větě, přechodníky, vývoj českého jazyka, neologismy, útvary českého jazyka). V devátém ročníku bylo v únoru a v březnu vyučováno učivo o slovesných třídách (toto učivo je z osnov českého jazyka zcela vypuštěno). V letošním školním roce byly shledány v zápisech v třídních knihách v osmém ročníku stejné nedostatky jako v loňském roce. Kontrolou časově-tematického plánu bylo zjištěno, že je zpracován přesně podle učebnice (Styblík - SPN) bez ohledu na osnovy. Vazba tematických plánů na učebnici se projevuje u většiny vyučujících českého jazyka na obou stupních školy. Příprava na jednotlivé hodiny byla vesměs pečlivá, ČŠI zaznamenala rezervy v používání vhodných pomůcek a didaktické techniky. V sedmém ročníku jsou hodiny českého jazyka kumulovány do tří dnů (pondělí 2 hodiny, úterý a středa 1 hodina). Ve zbývajících dvou dnech český jazyk tento ročník nemá v rozvrhu.

Občanské výchově je věnován dostatečný prostor. Týdenní hodinová dotace občanské výchovy je v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. V devátém ročníku jsou vyučovány dvě hodiny občanské výchovy, ovšem obě v jednom dni (první a poslední hodinu).

Český jazyk je na prvním stupni vyučován s odbornou a pedagogickou způsobilostí v 60 % hodin, zbývajících 40 % vyučují učitelé s jinou odborností (přírodopis - tělesná výchova) nebo bez kvalifikace (absolventka gymnázia). Na druhém stupni je 100 % hodin vyučováno s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Ani na jednom stupni se toto poměrně vysoké procento odborné způsobilosti příznivě neodráží v kvalitě sledovaných hodin. Občanskou výchovu vyučuje s výjimkou šestého ročníku učitelka s odpovídající odbornou i pedagogickou způsobilostí (český jazyk - občanská výchova).

Vybavení jednotlivých učeben, ve kterých probíhala výuka, je na různé úrovni. Žádná z učeben není koncipována jako odborná pracovna pro český jazyk. Výukové prostory vcelku odpovídají základním psychohygienickým zásadám, třídy jsou dostatečně prostorné a světlé. Vybaveny jsou standardním nábytkem. Škola využívá pro výuku českého jazyka ucelené řady učebnic jak pro první stupeň (Alter), tak pro stupeň druhý (SPN). Učitelé českého jazyka mohou pro přípravu materiálů pro výuku využívat kopírku, dále mohou využívat počítačovou pracovnu, kde je k dispozici i několik programů pro český jazyk. Žádná ze sledovaných hodin českého jazyka ale nebyla realizována v prostorách počítačové pracovny. Školní knihovna je rozdělena do dvou částí (učitelská a žakovská), přičemž vyučující mají odbornou literaturu k dispozici ve sborově. Použití vhodných pomůcek bylo zaznamenáno pouze na prvním stupni, didaktická technika (magnetofon, video, zpětný projektor) nebyla používána vůbec.

Úroveň organizace, forem a metod výuky byla rozdílná u různých učitelů. Ve většině hodin převažovala frontální práce, s minimálním podílem činnostních prvků. Téměř se neobjevovala samostatná práce. Skupinová práce byla použita pouze v jedné hodině, ovšem bez patřičné efektivity. V některých hodinách byla zaznamenána práce s chybou, ale čas, který jí byl věnován nebyl úměrný výsledku. V hodinách mluvnice převažovala jediná forma práce - řešení

cvičení z učebnice. Část cvičení byla řešena písemně ale jen velmi málo samostatnou prací žáků. V jedné hodině mluvnice byl prostor k individuálnímu projevu žáků zmenšován samotným učitelem tím, že při práci s cvičením nenechal žáky ani číst zadání úkolů a vše četl sám. Naopak v jedné hodině slohu byl prostor žákům poskytnut v dostatečné míře a žáci nabídnutou šanci využili k velmi pěkným výkonům. V občanské výchově byl podíl samostatné práce podstatně vyšší a žáci měli dostatek prostoru pro samostatnou práci.

Hodnocení se objevovalo zejména na prvním stupni, ale bylo zaznamenáno v některých hodinách i na stupni druhém. Obvykle se jednalo o dílčí průběžné hodnocení v průběhu jednotlivých částí hodiny - zpravidla po žakovském výkonu. V jedné z hodin českého jazyka na prvním stupni naprosto převažovalo hodnocení negativní, což má demotivující vliv na hodnoceného žáka. Dále byly zaznamenány některé další formy hodnocení (byl prováděn rozbor prověrky a žáci dostali známku, žáci v jedné z hodin psali diktát).

Ve většině hodin chyběla relaxace a odpočinkové činnosti, což se projevilo na výkonu žáků v druhé polovině hodin zejména na prvním stupni.

Interakce a komunikace mezi učitelem a žákem byla na průměrné úrovni. Žáci většinou dobře spolupracovali, učitelé nemuseli řešit žádné výkyvy v kázni.

Práce s integrovanými se vyskytla pouze v některých hodinách na prvním stupni. Velmi pěkně bylo pracováno zejména s tělesně postiženými. Na druhém stupni byla zaznamenána skutečnost, že žáci s prokazatelnými poruchami učení (integrovaní žáci s dyslexií a dysortografií) píšou stejné diktáty jako ostatní žáci, bez přihlídnutí k jejich poruchám (nejsou použity doplňovačky, psaní pouze části diktátu apod.)

Výuku českého jazyka a občanské výchovy sledovala ČŠI na prvním i druhém stupni celkem v osmi hodinách. Oblast plánování je hodnocena jako ještě vyhovující vzhledem k nedostatkům v rozvržení učiva do jednotlivých ročníků. Příprava na jednotlivé hodiny byla průměrná. Personální podmínky a podmínky výuky českého jazyka a občanské výchovy jsou průměrné. V organizaci, metodách a formách práce shledala ČŠI citelně slabá místa. Interakci, komunikaci a také hodnocení a motivaci žáků hodnotí ČŠI jako průměrné. Výuku českého jazyka a občanské výchovy ve sledovaných hodinách hodnotí ČŠI jako průměrnou, s negativy a pozitivy v rovnováze.

Matematika

Výuka matematiky je uskutečňována v hodinových dotacích, které odpovídají zvolenému vzdělávacímu programu. Jednotliví učitelé zpracovávají časově-tematické plány na školní rok, ty respektují učební osnovy. V samotné výuce se však projevuje přílišná vazba na používané učebnice a pracovní sešity, které obsahují i látku vyšších ročníků. Téměř ve všech ročnících prvního stupně (kromě první třídy) se tak do výuky (dle záznamů v třídních knihách školního roku 1998/1999) dostávají okruhy nad rámec předepsaných osnov. V některých případech jde pouze o nevhodný zápis (II. třída – osová souměrnost, rovnice; III. třída – kružnice, kruh, poloměr apod.), v dalších se jedná o porušení učebních osnov (IV. třída – kladná a záporná čísla; desetinná čísla, V. třída – úhly, v tomto školním roce 1999/2000 bylo dle záznamů v pracovních sešitech III. třídy probíráno učivo kruh, kružnice, průměr). Některé záznamy v třídních knihách jsou neúplné - nedokládají splnění osnov ročníku (II. třída – jsou neúplné, V. třída – chybí propedeutika pojmu objem; rýsování pravoúhlého trojúhelníka; tabulky, grafy, diagramy a další). Konkrétní příprava jednotlivých hodin byla vesměs pečlivá co se obsahu týká, rezervy jsou však v materiálním zabezpečení a promyšlení metodické stavby hodin a motivace.

Vybavení jednotlivých učeben pro matematiku je na různé úrovni, závisí na přístupu

jednotlivých učitelů. Někteří dokáží vytvořit velmi dobré pracovní podmínky, účelné a zároveň esteticky podnětné prostředí pro žáky (druhá třída – příprava a využití názorných učebních pomůcek). Velmi dobré počítačové vybavení školy je rovněž systematicky využíváno jen některými učiteli. Jiná didaktická technika využívána nebyla. Na druhém stupni probíhá výuka v kmenových učebnách, které nejsou speciálně vybaveny. Personální podmínky nejsou na prvním stupni dobré, z pěti učitelů matematiky v jednotlivých třídách pouze dva splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. V kvalitě výuky se tato situace odráží, nejlépe hodnocené hodiny byly právě u kvalifikovaných učitelů. Na druhém stupni všechny hodiny vyučuje učitelka s příslušnou kvalifikací a dlouholetou pedagogickou praxí. Jen v menší části hodin bylo využito z pedagogického hlediska příznivého menšího počtu žáků ve třídách.

Nejvýrazněji se osobnostní předpoklady učitelů promítají do metod a organizace jednotlivých hodin. Na prvním stupni má každý pedagog osobitý styl výuky, různé priority ve výběru forem práce. Obsahem a sledem má výuka velkou vazbu na používané učebnice a pracovní sešity. Všichni vyučující využívají kvality učebnic k naplňování formativní stránky výuky, časté jsou odkazy na praktické využití, regionální prvky apod. Funkční gramotnost je rozvíjena v části hodin využitím počítačové techniky, prací s grafy, čtením a doplňováním tabulek atd. Jen v menšině hodin však výuka měla činnostní charakter, většinou jde o frontální přístup (na druhém stupni výhradně). Málo jsou navozovány situace samostatného aktivního učení, postup řešení úloh je učitelem jednoznačně stanoven, chybí možné alternativní přístupy, tvorba a prezentace hypotéz, formulace vlastního názoru. Poměrně jednotvárné a málo efektivní jsou zpětné vazby, málo užívanou metodou je práce s chybou. Užívány jsou často soutěživé formy procvičování látky, skupinové aktivity využity nebyly. Na druhém stupni je výuka na dobré odborné úrovni, používané metody vedou k pasivnímu přijímání hotových poznatků a dovedností a jejich případné aplikaci. Výuka je rutinní jak co do metod (systém „jeden žák u tabule“), tak co do organizace (aritmetika a geometrie v jednom sledu, v jednom sešitě...).

Také v motivaci je zřetelný rozdíl na obou stupních školy. Pestřejší skladba metod, různé techniky učení, zapojení více smyslů, pohyb ve třídě jsou častější na prvním stupni. I zde je však nejběžnější společný postup. Malá diferenciací co do stupně náročnosti či rychlosti je málo motivující. Hodnocení je většinou průběžné, vstřícné, má povzbuzující charakter. Zaznamenáváme však i demotivující hromadění pouze záporné klasifikace u některých žáků (např. žakovské knížky v VII. třídě).

Přístup všech učitelů k žákům byl ve sledované výuce velmi pěkný. Vzájemná komunikace je otevřená. Zhruba v polovině případů převládají verbální aktivity učitele nad možnostmi formulování poznatků a závěrů žáků, ti pak jen jedním slovem završí vyjádření učitele.

V plánování shledala inspekce citelně slabá místa (přílišná vazba na obsah používaných učebních textů a z toho plynoucí porušování předepsaného rozvržení učiva do jednotlivých ročníků). Příprava jednotlivých hodin se liší v závislosti na odborné erudici a osobnostních předpokladech učitelů, je hodnocena ve škále „velmi dobrá“ až po „výrazné nedostatky“. Podmínky výuky jsou celkově průměrné. V organizaci a metodách výuky jsou na prvním stupni školy užívány modernější přístupy – celkově průměrná úroveň, na druhém stupni jsou přístupy rutinní – převaha negativ. Motivace a hodnocení je charakterizována rovnováhou pozitiv a negativ. Interakce a komunikace je celkově rovněž průměrná.

Dvě sledované hodiny měly velmi dobrou úroveň, jedna byla průměrná a v pěti případech byla zjištěna citelně slabá místa. Výuka matematiky na prvním stupni školy je celkově průměrná, na druhém stupni má výrazné nedostatky.

Fyzika, praktické činnosti a informatika

Hodinové dotace předmětů jsou v souladu s učebními plány. Volba předmětů a jejich zaměření je členěno v silné závislosti především na personálních podmínkách. Kromě zavedení výuky informatiky se nepodařilo výrazněji rozšířit škálu volitelných předmětů. Na prvním stupni chybí vyšší koordinace obsahového zaměření praktických činností mezi jednotlivými ročníky. Od první do čtvrté třídy jsou náplň a vytvářené dovednosti a znalosti prakticky stejné (práce s papírem, textílem, přírodninami). Teprve od pátého ročníku je lépe využíváno dobrých materiálních podmínek (školní dílna, pozemek). Příprava sledovaných hodin byla pečlivá. Ve fyzice jsou v tematických plánech i náměty laboratorních prací, jejich realizace v tomto školním roce má však časový skluz a chybí tak přímá návaznost na probírané učivo. V informatice je kladen důraz na uživatelské zvládnutí práce s počítačem (MS DOS, Windows).

Materiální podmínky jsou ve škole vynikající. Nedávno vybudovaný skleník, udržovaná školní dílna, specializované učebny fyziky a informatiky a jejich zázemí (výborně zařízený kabinet fyziky, programové vybavení počítačů zapojených v síti atd.) jsou dobrými předpoklady pro kvalitu výuky. Naopak personální složení pracovníků školy je z hlediska těchto předmětů velmi nevýhodné. Pro všechny okruhy praktických činností (technické práce, pěstitelské práce, informatiku, přípravu pokrmů) i pro fyziku škola nemá pedagoga s příslušnou odbornou i pedagogickou způsobilostí. Výrazněji je negativně ovlivněna zejména výuka fyziky.

Metody a organizace hodin praktických činností jsou přiměřené věkovým zvláštnostem žáků. Praktické činnosti na prvním stupni mají úzkou vazbu na výtvarnou výchovu, často jsou jejím doplňkem či naopak. Kladem je skutečně praktické zaměření, jsou zhotovovány výrobky sloužící jako dárky, vybavení a estetická úprava tříd nebo pro nácvik příslušných technologických postupů. Ve fyzice, v závislosti na neobornosti výuky, převažují ze strany žáků pasivní způsoby přijímání poznatků, pouze pozorování demonstračních pokusů apod. Ani laboratorní práce nejsou prostředkem „objevování“ zákonitostí, tvorby a ověřování hypotéz. Ve sledovaných vyučovacích jednotkách vysoce převažovaly verbální aktivity učitele, žáci pasivně přepisovali poznámky do sešitů, doplňovali je neefektivně obrázky přístrojů a podobně. Ani úroveň těchto sešitů není dobrá. Skutečnost, že vyučující se účastní akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pořádaných pro fyziku školským úřadem, se do výuky významně nepromítá (za poslední dva školní roky to byly tři akce). Při práci v hodinách informatiky mají žáci dostatečný prostor pro vlastní kontakt s počítačem (1 žák = 1 počítač).

Motivace v praktických činnostech spočívá ve vhodné volbě témat a výrobků, vstupní motivací je většinou ukázka výrobku. Také hodnocení učitelem a samotnými žáky je přínosnou formou. Při řešení úkolů je častá individuální pomoc učitele, při zhotovování složitějších výrobků je organizována skupinová práce.

Ve vztahu učitel – žák jsou respektována dohodnutá pravidla, přístup učitele je vstřícný. Žáci projevují otevřenost a důvěru, pozitivní vztah k výuce praktických činností, ve fyzice se jedná spíše o pasivitu.

Plánování a příprava výuky obsahovaly v průběhu inspekce citelně slabá místa (malá koordinace mezi ročníky, formální charakter časového plánu laboratorních prací). Materiální podmínky výuky jsou vynikající, celkově průměrné hodnocení podmínek výuky je zapříčiněno naopak převahou negativ v personálním zajištění. Metody a organizace byly průměrné u praktických činností, výrazné nedostatky byly zaznamenány ve výuce fyziky. Motivace a hodnocení k praktickým činnostem byla na velmi dobré úrovni, pro fyziku má opět citelně slabá místa. Úroveň interakce a komunikace je průměrná.

Celkově je kvalita výuky praktických činností průměrná, ve výuce fyziky jsou výrazné nedostatky.

Hodnocení kvality vzdělávání

ČSI sledovala výuku celkem v 21 hodině. Výuka matematiky je hodnocena na prvním stupni jako průměrná (s negativy a pozitivy v rovnováze), na druhém stupni s citelně slabými místy. Výuka fyziky je hodnocena s citelně slabými místy, pracovní činnosti a informatika jsou hodnoceny jako průměrné. Výuka českého jazyka a občanské výchovy byla hodnocena jako průměrná. Celkově ČSI ve výuce zaznamenala výrazné nedostatky.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou stanoveny v tzv. Profilu školy, což je v podstatě roční plán činnosti školy na školní rok 1999/2000. Tento plán obsahuje cílové úkoly v oblasti výchovně-vzdělávací a úkoly materiálně-technické povahy. Podle tohoto plánu jsou letošními prioritami dva hlavní cíle - 1. protidrogová prevence a 2. prezentace školy na veřejnosti. Dlouhodobý plán a analýza činnosti školy zpracovány nejsou. Měsíční plány škola nepoužívá, ale využívá konkrétních plánů na kratší časový úsek - na jeden týden.

Plánování výchovně-vzdělávacího procesu vychází z realizovaného vzdělávacího programu, který je pro všechny ročníky ve škole shodný - Základní škola čj. 16 847/96-2, včetně doplňků čj. 25 018/98-22. Škola vyučuje podle zvoleného vzdělávacího programu, aniž by se chtěla nějakým způsobem profilovat. Učební plán je dodržen, učitelé zpracovávají na základě nařízení ředitele školy časově-tematické plány. Jejich kvalita je převážně nízká, většinou jsou formální a učitelům příliš neslouží. Většina těchto plánů je orientována na učebnici.

Nabídka volitelných předmětů je omezená. Škola nabízí pouze dva volitelné předměty (informatika, technické činnosti). Nepovinné předměty ve škole nejsou.

Škola vyučuje dva cizí jazyky jako povinné předměty (anglický jazyk a německý jazyk), přičemž jsou třídy děleny na skupiny.

Pro integrované žáky má škola zpracovány individuální plány. V případě integrovaných žáků (celkem 20 žáků) škola nemá ani v jednom případě písemnou žádost rodičů o integraci žáka a ředitel rovněž nevydal rozhodnutí o integraci. Učitelé mají k dispozici seznam integrovaných žáků, vědí o žácích s poruchami učení a chování, kteří nejsou integrováni, ale v některých případech nezohledňují jejich poruchy (viz český jazyk).

V oblasti plánování a přípravy práce školy zaznamenala ČŠI citelně slabá místa.

Organizování

Škola má právní subjektivitu. Kompetence ředitele a zástupce ředitele jsou stanoveny písemnou formou. V oblasti výchovně-vzdělávací je odpovědný za výuku na prvním stupni. Kontrolní úkoly jsou ředitelem stanoveny velmi obecně a pouze pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Kontrolní kompetence ve směru k výchovně vzdělávací činnosti nejsou stanoveny. Zastupitelnost vedoucích pracovníků je orientována na zástupce a také na výchovného poradce, který má ve svých kompetencích zastupování ředitele školy a jeho zástupce v době jejich nepřítomnosti.

Příslušné pravomoci v oblasti ekonomické jsou delegovány ředitelem školy na zástupce ředitele.

Základem organizační struktury školy je tzv. vedení školy, jehož členy jsou ředitel školy, jeho

zástupce, výchovný poradce a školník. Toto členění je dáno pouze náplní práce jednotlivých pracovníků, organizační řád v písemné podobě škola není zpracován.

Dokumentace školy je vedena. Rozvrh dozorů je sestaven a je dostatečně zveřejněn. Rozvrhy hodin pro jednotlivé třídy jsou na prvním stupni ve třídách, pro druhý stupeň jsou ve sborovně školy a každý žák má rozvrh zapsán v žákovské knížce. Ve třídách vyvěšeny nejsou. V evidenci žáků je uvedeno konkrétní spojení na rodiče v době vyučování. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy jsou vedeny, ale na úrovni jejich vedení se projevila nedostatečná kontrola (viz zjištěné protokolární záležitosti). V katalogových listech chybí u klasifikace v prvním ročníku číslo opatření MŠMT ke klasifikaci žáků 1. ročníků základní školy v prvním pololetí čj. 10868/95-22. Plány výchovného poradce a protidrogového koordinátora jsou zpracovány.

Poradním orgánem ředitele školy je kromě členů širšího vedení školy pedagogická rada, která se schází pětkrát ročně. Zápisy jsou vedeny. Není stanoven jeden zapisovatel, každý zápis zpracovává jiný pedagogický pracovník a volí přitom jinou formu zápisu. Konkrétní problémy vzniklé za provozu školy řeší provozní porady vždy jedenkrát za měsíc. Předmětové komise jsou ve škole stanoveny dvě - jedna pro humanitní a druhá pro přírodovědné předměty. Metodické sdružení pracuje na prvním stupni. Zápisy z jednání těchto komisí nejsou vedeny, vždy na každé pedagogické radě předkládá vedoucí konkrétní komise zprávu o činnosti. Text zprávy je přílohou zápisu z pedagogické rady.

Ředitel školy zpracoval školní řád s vnitřním režimem. Tento školní řád nebyl schválen pedagogickou radou. Obsah školního řádu je v rozporu s § 15, vyhl. MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. V řádu chybí část věnovaná povinnostem pracovníků školy. Dále neobsahuje stanovení začátku a průběhu vyučování, chybí ustanovení o uvolňování žáků z vyučování, chybí práva žáků (což bylo výtýkáno i v inspekční zprávě ze dne 17. dubna 1996). V řádu není ustanovení o drogách, xenofobii a rasové nesnášenlivosti. Do řádu není zapracována úmluva o právech dítěte. Řád má příkazový a zákazový charakter a v některých svých ustanoveních zasahuje do kompetencí rodičů.

Škola krátí přestávku mezi 1. a 2. vyučovací hodinou a mezi 6. a 7. vyučovací hodinou na pět minut, přičemž nemá udělenou patřičnou výjimku z organizace vyučování. Přestávka mezi dopoledním a odpoledním vyučováním je pro první stupeň 50 minut (11:20 až 12:10), pro druhý stupeň pouze 40 minut (12:10 - 12:55). Závažným organizačním nedostatkem je délka páté vyučovací hodiny, která činí pouze 40 minut.

Informace o výsledcích výuky sděluje škola rodičům průběžně písemnou formou prostřednictvím žákovských knížek nebo notýsků, ale také osobním jednáním s rodiči. Se školou nespolupracuje žádné občanské sdružení občanů se vztahem ke škole. Rodiče jsou informováni také na třídních schůzkách, které mají klasickou podobu.

Osobní spisy žáků (katalogové listy a ostatní dokumentace o žácích) jsou uloženy u ředitele školy, výchovné poradkyně a třídních učitelů tak, aby k nim měly přístup pouze oprávněné osoby.

Jedenkrát ročně pořádá školní akademii a jedenkrát ročně žáci školy vystupují na Vánočním koncertě. Dále se žáci školy podílejí na dílčích vystoupeních při akcích obce (vítání občánků, svatby apod.).

V souladu s § 3 odst. 1 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, ředitel školy zpracoval a veřejnosti zpřístupnil veřejnou zprávu o činnosti a hospodaření školy za školní rok 1998/1999. Výroční zpráva poskytuje dostatek informací o činnosti školy.

Oblast organizování a operativního řízení je ČŠI hodnocena jako ještě vyhovující s citelně slabými místy.

Vedení a motivování pracovníků

Skupinových cílů se snaží vedení školy dosahovat participativním stylem řízení. V jednání s členy pedagogického sboru a řídicích pokynech je zřetelná schopnost empatie ředitele školy. Ve využívání zřízených pomocných orgánů (širší vedení školy, metodické orgány) se vyskytují znaky formálnosti. Například zprávy z jednání předmětových komisí jsou většinou výčtem uskutečněných akcí (ty jsou zaznamenávány rovněž v týdenních plánech práce školy). Operativně jsou řešeny aktuální provozní problémy, užívaným nástrojem jsou i tzv. oběžníky. Úkoly a poznatky z kontrolní činnosti jsou řešeny okamžitě, nejsou však doložitelně předávány učitelům. Inspekce zaznamenala v několika případech nepřijatelné řešení vypjaté situace – odpadání výuky (18. května 1999, 17. listopadu 1999, 21. a 22. prosince 1999), či náhrada výuky filmovým představením, které svým obsahem nepatřilo k výuce (15. a 16. dubna 1999). Lidský potenciál je využíván. Nevhodná je ale skladba odborností členů pedagogického sboru, mnozí tak vyučují předmětům, které nemají ve své specializaci. Podporováno je další vzdělávání učitelů (pravidelně kurz německého jazyka, dokončené studium speciální pedagogiky, průběžná účast na akcích pořádaných školským úřadem). Další odborný růst je jedním z kritérií pro přiznávání nadtarifních složek mezd. Škála těchto kritérií je poměrně široká, její aplikace však vede k malé diferenciaci výše osobního příplatku, až na jednu výjimku jsou částky v úzkém rozpětí. To souvisí s nízkou kvalitou kontrolního systému, absencí objektivizujících nástrojů. Také organizování pomoci začínající učitelce je málo efektivní, neboť nebyly zadány konkrétní úkoly (viz porušení osnov, problémy v klasifikaci –mínusy apod.). Pravidelnými sebehodnoticími materiály jsou pouze předepsané dokumenty (výroční zpráva školy, záznamy z jednání pedagogické rady).

Ve vedení a motivování pracovníků je charakteristický vstřícný a demokratický styl. Jednotlivé sledované jevy a základní ukazatelé vykazují znaky formálního a rutinního přístupu, zjednodušení a v porovnání s výsledky komplexní inspekce v roce 1995/1996 pokles kvality. Vedení a motivování má citelně slabá místa.

Kontrolní mechanismy

Kontrola vedení školy je členěna do tří oblastí (výchovně-vzdělávací proces, provozní úsek, ekonomika a účetní evidence). Kompetence ředitele a jeho zástupce jsou rozděleny pracovními náplněmi. Provozní a ekonomická oblast má objektivně dané vnější mechanismy (dohled dalších státních a samosprávných orgánů). Kvalita vzdělávacího procesu je sledována pouze dvěma nástroji: hospitacemi a kontrolou vedené dokumentace. V obou těchto oblastech inspekce zjistila závažné nedostatky. Poměrně vysoký počet kontrolních hospitací nevede k zobecňování poznatků, záznamy z nich nejsou systémové, nejsou ukládány. Rovněž kontrola kvality vedení povinné dokumentace je málo účinná (viz několik protokolárních záležitostí a dalších výše uváděných nedostatků). Zcela chybí analytická činnost, nejsou používány vnější evaluační nástroje, škola nespolupracuje v kontrole s žádnou jinou školou. Úroveň vedených

záznamů ani analýzu neumožňuje (čtvrtletní prověrky z matematiky jsou vyhodnocovány pouze výčtem klasifikace, záznamy z pedagogických rad postrádají jednotící systém – údaje jsou neúplné). Z provedených společných hospitací ČŠI a vedení školy vyplývá poznatek, že při zlepšení kvality evidence a zejména zpětných vazeb jsou ředitel i zástupce ředitele schopni odhalit silné i slabé stránky sledované výuky.

Autoevaluační procesy nejsou systémové. Nedostatky jsou v evidenci, zpětných vazbách, nevyužívání objektivizujících nástrojů, neprovádění analýzy a zobecnění. V kontrolních mechanismech jsou výrazné nedostatky.

Hodnocení kvality řízení

Ve všech součástech řídicí práce zaznamenala ČŠI řadu nedostatků a pochybení. V řízení bylo zaznamenáno množství citelně slabých míst.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Ve srovnání s obdobím komplexní inspekce (školní rok 1995/1996) došlo ke změnám v podmínkách výuky obměnou v pedagogickém sboru a materiálním rozvojem. Ve sledované oblasti se zhoršila situace ve výuce matematiky na prvním stupni – v současnosti je zhruba 58 % výuky bez úplné (odborné i pedagogické způsobilosti). Odchodem učitele je rovněž nevyhovující odbornost ve fyzice. Materiální podmínky pro matematiku se zlepšily zřízením pracovní počítačové techniky, pro praktické činnosti stavbou skleníku. Jen částečně škola reagovala na závěry ze zmíněné komplexní inspekce v dalších ohledech (z psychohygienických důvodů nevhodně umístěné hodiny dyslektických nácviků, vyšší diverzifikace volitelných předmětů, uložení náradí ve školní dílně, provoz školních šaten). Nepodařilo se realizovat plánované vybudování travnatého hřiště a hřiště pro košíkovou. Zcela neřešena zůstala revize tělocvičného náradí.

Zhoršení zaznamenáváme v dalších oblastech:

- zavedení krácené hodiny (40 minut),
- omezení v počtu zájmových kroužků,
- pozornost věnovaná kontrolní činnosti vedení školy, její kvalita a evidence,
- nedostatky v klasifikaci žáků (mínusy, kumulace známek, úplnost záznamů v žákovských knížkách,
- zrušení třetí hodiny tělesné výchovy,
- organizace laboratorních prací z fyziky.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Výroční zpráva za školní rok 1998/1999.
- Podkladová inspekční dokumentace.
- Hospitační záznamy školních inspektorů.

- Profil Základní školy Křinec.
- Školní řád.
- Tematické plány.
- Třídní knihy loňského a letošního školního roku, třídní výkazy, katalogové listy.
- Výběr žákovských knížek a prací.
- Pracovní náplň zástupce ředitele a výchovného poradce.
- Týdenní plány.
- Zápisy z pedagogických rad.
- Časově - tematické plány jednotlivých vyučujících.
- Inspekční zpráva z 3.4.1996

ZÁVĚR

Doporučení

- odstranit formálnost kontrolního systému, vytvořit či přejmout soubor evaluačních nástrojů, analyzovat kontrolní zjištění,
- zavést nějakou formu podílu žáků na ovlivňování vnitřních pravidel školy
- vytvořit vnitřní pravidla hodnocení a klasifikace (rozpracování příslušných partií vyhlášky MŠMT ČR čj. 291/1991 Sb., o základní škole ve znění pozdějších změn),
- zohledňovat žáky s vývojovou poruchou učení v jednotlivých předmětech i na druhém stupni školy,
- modernizovat učební proces (aktivizující metody práce, využití didaktické techniky – efektivita, dbát na spojení teorie s praxí – laboratorní práce a další).
- při integraci žáků postupovat podle Metodického pokynu MŠMT ČR k integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení čj. 16 138/98

Finanční prostředky jsou efektivně využívány vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke zvolenému učebnímu programu

Podmínky

ČSI sledovala výuku celkem v 21 hodině. Materiální podmínky byly celkově velmi dobré, personální podmínky průměrné.

Kvalita vzdělávání

Kvalita vzdělávání vykazuje citelně slabá místa.

Řízení

Řízení má výrazné nedostatky.

Ve srovnání s obdobím komplexní inspekce (školní rok 1995/1996) došlo spíše ke zhoršení celkového stavu. Škola jen částečně reagovala na závěry ze zmíněné komplexní inspekce

a v některých případech uvedené závěry neřešila vůbec (z psychohygienických důvodů nevhodně umístěné hodiny dyslektických nácviků, revize tělocvičného nářadí).

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

V Kutné Hoře dne 2. února 2000

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavel Skokan	Pavel Skokan v.r.
Členové týmu	Mgr. Karel Kumstýř	Kumstýř v.r.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. 2. 2000

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Milan Buldra	Milan Buldra v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný; příkladný

Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobry	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	10. března 2000	26/2000
Zřizovatel	10. března 2000	27/2000
Rada školy	10. března 2000	28/2000

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nepodány